

רק הוונות טובות

מספרי ר"ד סוס ואפילו ספרם של יהודה אטלס ודני קרמן "הילד הזה הוא אני" והמשכיו - הם כאלה שלמרות מיעוט המלל מעוררים לחשיבה ומגרים להמשך קריאה.

בסופו של דבר, הדרך היחידה להתגבר על בעיות קריאה היא תרגול רב. לכן סדרה שמטרתה לעזור לילדים ונוער המתקשים בקריאה צריכה ליצור גירוי, ולא לדכאו על ידי מכירת תקצירים. תקצירים ועיבודים לספרי מופת יוצאים חדשות לבקרים, ובאמת שאין צורך בעוד סדרה כזו. לעומת הסדרות הקיימות, ליוצרי סדרה זו יש כור נות טובות. לכן כדאי שיעשו חושבים ויסבו את הסדרה כך שאכן תענה על צורכי מי שכה זקוקים לה.

ילד המתקשה בקריאה אינו זקוק לסדרה שתעזור לו להתמצא בספרות בעולם, כדי שיהיה לו על מה לדבר בהפסקה עם החברים. בהפסקה ממילא מדברים על סדרות טלוויזיה או על משחקי מחשב, ואם כבר קלאסיקה - עדיף שההורים יקראו אותה לפני השנה, או ישאלו עבור הילד ספרים מוקלטים בספריית העיוורים.

הילד המתקשה בקריאה זקוק לסדרה שתעזור לו להתגבר על קשיי הקריאה. סדרה שהטקסטים בה קצרים מראש ומקושרים לציורים באופן שבונה את המשמעות ומרחיב אותה. זה לא המקרה שלפנינו, שבו ניטלת כל המשמעות מהסיפור.

ספרים כמו "החתיכה החסרה" ו"העץ הנריב" מאת של סילברסטיין, ספריו של אבנר כץ, חלק

יספרו יותר מהטקסט עצמו ויקלו את ההתמודדות של הקוראים המתקשים.

הטקסט אכן קצר, והציורים הם שעומדים במרכז. כמי שסבלה בילדותה מקשיי קריאה וראתה בסכלם הרב עוד יותר של שני אחיה, אני מוצאת שיש חשיבות רבה לסדרה מעין זו. השאלה אם הבחירה בספרות קלאסית מתקצרת כל כך היא נכונה.

מה שהפך את "דובינזון קרוז", "גוליבר בארץ הגמדים" ו"אי המטמון" (שגם הם יצאו בסדרה זו) לספרות קלאסית, לא היה פרטי העלילה הנסיסטיים שלהם. אבל אפילו אלה לא עוברים בעיבוד לספרו של דיפו. שלא לדבר על עולם התיאורים והדימויים העשיר, על הרבדים האלגוריים ועל הביקורת החברתית.

דובינזון קרוז

יורם סארק רייך. על פי דניאל דיפו. איורים: שרון אורן. הוצאת ידיעות אחרונות, ספרי חסד. 43 עמ', 31 שקלים

ענבל פרלסון

יבד זה לספרו של דניאל דיפו "דובינזון קרוז" משלב טקסט קצר עם ציורי צבע, והוא חלק מסדרה של סיפורים מצוירים. יוצרי הסדרה ראו לעצמם מטרה להגיע אל קוראים צעירים המתקשים בקריאה, ולכן בחרו לקחת ספרות מופת קלאסית ולעבדה כך שהתמונות המצוירות